

Број: 335/2011-Д-02
Датум: 13.09.2011.

14 SEP 2011

ЈКП "Градитељ", Србобран
Доситеја Обрадовића 2
21480 Србобран

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, који сте нам доставили дописом од 08.09.2011. године (заведено у Агенцији под бројем 335/2011-Д-02 од 08.09.2011. године).

ПРЕДСЕДНИК ОДВЕТА

Јурић
Мађић

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 84/04), а у вези са чланом 207 Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11)и чланом 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 163.седници од 13.09.2011 године, разматрао је предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса ЈКП „Градитељ“, Србобран и даје следеће:

МИШЉЕЊЕ

1. ЈКП „Градитељ“, Србобран - оператор дистрибутивног система за природни гас, доставио је својим дописом од 08.09.2011. године (допис заведен у Агенцији под бројем 335/2011-Д-02 од 08.09.2011.) на мишљење предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса које износе

Категорије корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	6,75	
	Остали корисници	4,47	252,28

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, као и висине планиране стопе повраћаја на регулисана средства који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/06, 1/07, 100/08, 116/08 и 64/10) признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз предлог цена, утврдила да је ЈКП „Градитељ“, Србобран при образовању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом и извршио алокацију максимално одобрених прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/06, 1/07, 100/08, 116/0 и 64/10);
- исказао цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 1/07);
- стопу повраћаја на регулисана средства обрачунао у висини од 7,50% за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом, и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 10,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила:

- да су сви елементи релевантни за утврђивање оправданих трошкова пословања и максимално одобреног прихода за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом реално исказани и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим;
- да су предложене стопе повраћаја на нивоу уобичајених стопа у земљама са сличним условима и ризицима пословања за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом за природни гас.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за дистрибуцију природног гаса и управљање дистрибутивним системом за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 348/2011-Д-І/12
Београд, 13.09.2011. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса

Уводне напомене

У складу са чланом са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 84/04), а у вези са чланом 207 Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11),, ЈКП „Градитељ“, Србобран, као оператор дистрибутивног система за природни гас, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса (допис заведен у Агенцији под бројем 335/2011-Д-02 од 08.09.2011. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

ЈКП „Градитељ“, Србобран је, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

Полазне основе

Све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле приложене уз предлог цена на захтев Агенције, за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом, подносилац предлога је формално – технички правилно попунио. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода, као и на формално - техничку исправност алокације предметних максимално одобрених прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима).

У поступку економско – финансијске анализе предложеног акта о ценама Агенција је имала у виду и следеће:

- Подносилац захтева има правну форму јавног предузећа и ималац је лиценци за обављање три енергетске делатности, а поред тога обавља и друге делатности,
- Подносилац захтева је у складу са чланом 19. Закона извршио интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима, као и Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја подносиоца захтева за 2009. годину. Интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима извршено је на начин који Агенција оцењује као коректан и прихватљив. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама наведени за 2009. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2009. годину за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобреног прихода за енергетске делатности

дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом, извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких билансних позиција и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) за одабране кључеве.

Опис дистрибутивног система

ЈКП „Градитељ“, Србобран обавља делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом који чине 150,2 km дистрибутивне мреже (7,8 km од челика и 142,4 km од полиетилена) на основу лиценце 096/07-ЛГ-20 издате 08.05.2007. године.

Количине природног гаса планиране за дистрибуцију

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода се утврђују на основу података о планираним количинама природног гаса које ће се испоручити са дистрибутивног система.

Тарифни елемент „енергент“ - 2.626.400 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку купцима у 2010. години. Сви купци су у Категорији 1, тарифни елемент енергент је правилно израчунат и износи по групама: 1.764.400 m³ домаћинства и 862.000 m³ остали купци.

Тарифни елемент „енергент“ за 2010 годину је за 33,1 % мањи него приликом претходног одобравања цена када је износио 3.925.250 m³ и 21,1 % већи у односу на реализацију у 2009. години од 2.162.720 m³. Најзначајнији узрок смањења тарифног елемента „енергент“ је топлана која је исто правно лице са ЕС која је приликом претходног одобравања цена била у тарифном елементу „енергент“, а сада није.

Тарифни елемент „капацитет“ - 19.937 m³/дан/год је за 2010. годину усвојен на основу података из 2009. године. Сви купци су у Категорији 1, тарифни елемент енергент је правилно израчунат и износи по групама: 15.969 m³/дан/год за домаћинства и 3.968 m³/дан/год за остале купце.

Тарифни елемент „капацитет“ за 2010 годину је за 36,9 % мањи него приликом претходног одобравања цена када је износио 31.579 m³/дан/год., јер топлана више није у тарифном елементу „капацитет“ и због малог капацитета највећег купца на дистрибутивној мрежи услед мале потрошње у 2009. години.

Планирана стопа губитака природног гаса

Одобрена стопа губитака природног гаса у дистрибутивном систему за 2010.годину износи 2,00 % што је максимална дозвољена стопа губитака за мреже од полиетилена. У табелама инфо правила реализоване стопе губитака по годинама су 4,14 % за 2008. годину и 4,61 % за 2009. годину. При утврђивању стопе губитака узето је у обзир да се највећи део количина природног гаса, 95 % у 2009. години, испоручује преко мерила која немају коректор ни компензатор температуре.

Потрошња природног гаса за сопствене потребе

ЈКП „Градитељ“, Србобран планира потрошњу природног гаса за грејање просторија која се не користе за обављање енергетских него других делатности ЕС у износу од 7.000 m³ што је у складу са потрошњом од претходне године.

Оперативни трошкови

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2010. годину од 6,0%, као и да је планирана дистрибуирана количина природног гаса у регулаторном периоду за 21,4% већа од остварења у претходној години, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 10.380.000 динара (за 0,4% мање у односу на остварење у претходној години). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани оперативни трошкови у регулаторном периоду. Структура оперативних трошкова је приказана у следећој табели:

(у 000 динара)

Р/б	Позиција	Биланс успеха за 2009. годину	Оправдани трошкови за 2009. годину	Планирано за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6(5/4)
1.	Трошкови материјала	726	621	499	80,3%
1.1.	Трошкови материјала за израду	482	377	240	63,7%
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	133	133	141	106,0%
1.3.	Трошкови горива и енергије	111	111	118	106,0%
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8.935	8.680	8.695	100,2%
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	7.134	7.089	7.089	100,0%
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.343	1.335	1.335	100,0%
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	33	33	35	106,0%
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима				
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима				
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора				
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	22	22	24	106,0%
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	403	202	214	106,0%
3.	Трошкови производних услуга	561	561	594	106,0%
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака				
3.2.	Трошкови транспортних услуга	64	64	68	106,0%
3.3.	Трошкови услуга одржавања	176	176	187	106,0%
3.4.	Трошкови закупнина	286	286	303	106,0%
3.5.	Трошкови сајмова				
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде				
3.7.	Трошкови истраживања				

3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују				
3.9.	Трошкови осталих услуга	34	34	36	106,0%
4.	Нематеријални трошкови	600	559	592	106,0%
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	339	339	359	106,0%
4.2.	Трошкови репрезентације	5	5	5	100,0%
4.3.	Трошкови премија осигурања	135	94	100	106,0%
4.4.	Трошкови платног промета	13	13	14	106,0%
4.5.	Трошкови чланарина	18	18	19	106,0%
4.6.	Трошкови пореза	1	1	1	100,0%
4.7.	Трошкови доприноса	36	36	38	106,0%
4.8.	Остали нематеријални трошкови	52	52	55	106,0%
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених а који се исплаћују у регулаторном периоду				
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4+5)	10.822	10.420	10.380	99,6%

Као полазна основа за оцену оправданости оперативних трошкова у регулаторном периоду коришћени су остварени оперативни трошкови у претходној години а чију оправданост је ценила Агенција. У односу на остварене оперативне трошкове који су исказани у Билансу успеха за 2009. годину за делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом, кориговани су следећи оперативни трошкови који нису у директној функцији обављања предметних енергетских делатности или чији се износ не може оценити као оправдан:

- «Трошкови материјала за израду» су умањени за 106.000 динара, «Трошкови зарада и накнада зарада (брото)» су умањени за 45.000 динара, «Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца» су умањени за 8.000 динара који не могу бити признати као оправдани оперативни трошкови, јер се односе на материјал и радове за изградњу система за дистрибуцију природног гаса и прикључака у сопственој режији и не представљају оперативне трошкове у смислу Методологије.
- «Сви други остали лични расходи и накнаде» су умањени за 201.000 динара који не могу бити признати као оправдани оперативни трошкови.
- „Трошкови премија осигурања запослених“ су умањени за 41.000 динара јер ови трошкови нису у директној функцији обављања предметне енергетске делатности.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном периоду у односу на остварење у претходној години и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- Већина позиција оперативних трошкова планирана је у регулаторном периоду у просеку за 6% више у односу на остварење у претходној години.
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 897.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани трошкови амортизације у регулаторном периоду.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду у износу од 880.000 динара (за 7,6% више у односу на претходну годину). Трошкови амортизације средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду планирани су у износу од 17.000 динара и правилно су обрачунати у складу са планираним активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду.

Према општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Стопа повраћаја на регулисана средства

Стопа повраћаја на регулисана средства у регулаторном периоду је обрачуната за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у висини од 7,5% и то применом реалне цене сопственог капитала после опорезивања од 10,00% а коју Агенција оцењује као прихватљиву, пондерисане просечне реалне цене позајмљеног капитала од 5,10% а која се креће у границама обазриво и рационално позајмљених средстава, прописаног учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, прописаног учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

По овом основу у максимално одобреном приходу за енергетску делатност дистрибуције природног гаса укључен је износ од 401.000 динара.

На основу свега напред наведеног, предложена стопа повраћаја на регулисана средства од 7,50% се може сматрати оправданом и прихватљивом, нарочито имајући у виду неопходност даљег развоја система за дистрибуцију природног гаса у земљи.

Регулисана средства

Регулисана средства у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 5.351.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана регулисана средства у регулаторном периоду.

Приликом економско – финансијске анализе регулисаних средстава у регулаторном периоду треба имати у виду следеће:

- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода износи 5.699.000 динара. Износ нето вредности средстава на почетку регулаторног периода, а која је основ

за утврђивање вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода одговара износу исказаном у пословним књигама подносиоца захтева на дан 31.12.2009. године за енергетску делатност дистрибуције природног гаса.

- Нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода износи 2.452.000 динара (33,5% нето вредности система за дистрибуцију гаса који је активиран). Подносилац захтева је доставио адекватно образложење наведеног износа које се може сматрати прихватљивим.
- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода износи 5.003.000 динара и правилно је израчуната у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложена вредност регулисаних средстава у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

План улагања

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 1.399.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана улагања у регулаторном периоду.

У претходној години у енергетској делатности дистрибуције природног гаса уложено је 224.000 динара (100,0% или 224.000 динара из средстава потрошача). У претходној години у енергетској делатности управљања дистрибутивним системом за природни гас није било улагања.

У изворима финансирања планираних улагања у регулаторном периоду средства потрошача учествују са 1.399.000 динара (или 100,0%). Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава и планирано је њихово активирање у регулаторном периоду у целокупном износу .

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови за надокнаду губитака

Трошкови за надокнаду губитака у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас у износу од 1.855.000 динара. Пондерисана просечна набавна цена природног гаса за покриће губитака у регулаторном периоду (укључујући и све зависне трошкове набавке природног гаса) исказана је у износу од 34,6148 дин/м³, а што је заправо пондерисана просечна продајна цена природног гаса трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца увећана за трошкове коришћења туђег система за дистрибуцију природног гаса.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови за надокнаду губитака у регулаторном периоду за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Остали приходи

Остали приходи у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 281.000 динара (за 42,7% мање у односу на остварење у

претходној години) и односе се на планиране приходе од издатих техничких услова и сагласности, приходе од поновног укључења и сл. Планирани остали приходи мањи су у односу на остварење у претходне години јер у регулаторном периоду нису планирани приходи од активирања учинака и робе који се односе на изградњу дистрибутивног система за природни гас у сопственој режији. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани остали приходи у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени остали приходи у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Корекциони елемент

Корекциони елемент за енергетску делатност дистрибуције природног гаса правилно је обрачунат у складу са Методологијом у износу од 3.518.000 динара. Корекциони елемент је обрачунат за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале (од 01.05. до 31.12.2009. године). Корекциони елемент је примарно последица мањег остварења дистрибуираних количина природног гаса у претходном регулаторном периоду у односу на количине природног гаса које су као тарифни елемент коришћене у израчунавању регулисаних цена за први регулаторни период.

Корекциони елемент за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас правилно је обрачунат у складу са Методологијом у износу од -5.000 динара. Корекциони елемент је обрачунат за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале (од 01.05. до 31.12.2009. године).

На основу свега напред наведеног, корекциони елементи за претходни регулаторни период за предметне енергетске делатности обрачунати су у складу са Методологијом и могу се сматрати оправданим и прихватљивим.

Предложени максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду обрачунат је у складу са достављеним техничким податком о степену искоришћености дистрибутивног система (СИДСт), и према предлогу подносиоца захтева за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом, приказан је у следећој табели:

(у 000 динара)

Редни број	Позиција	Скраћенице	Дистрибуција природног гаса	Управљање дистрибутивним системом за природни гас
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	10.380	-
2.	Трошкови амортизације	А _т	897	-
3.	Стопа повраћаја на регулисана средства	ППЦК	7,50%	-
4.	Регулисана средства	РС _т	5.351	-
5.	Трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса	Г _т		1.855
6.	Остали приходи	ОП _т	281	-
7.	Корекциони елемент	КЕ _т	3.518	-5
8.	Максимално одобрени приход:	МОП _т	14.916	1.850

Цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса

Алокација предложених максимално одобрених прихода предметних енергетских делатности на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) извршено је у складу са Тарифним системом.

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица обрачуна цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса подносиоца захтева као оператора дистрибутивног система за природни гас, у наставку је приказан упоредни преглед постојећих и предложених тарифних ставова и просечних цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса:

Категорије корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)		Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)	
		Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	3,49	6,75		
	Остали корисници	2,41	4,47	128,24	252,28

Категорије корисника	Групе корисника	Просечне постојеће цене у дин/м ³	Просечне предложене цене у дин/м ³	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	3,49	6,75	193,3
	Остали корисници	3,38	5,63	166,7
Просечна цена у дин/м ³		3,44	6,38	185,6

Напомена: Просечна цена прерачуната у дин/м³ која је приказана у табели има искључиво информативни карактер (ради упоредивости података).